Digitaliseret af | Digitised by



Forfatter(e) | Author(s):	Metastasio, Pietro.; [Pietro Metastasio].
Titel | Title:	Astrea tilfredsstillet, eller Jordens Lyksalighed : en theatralsk Fest dediceret til ... Frederik den Femte ... i Anledning af Jubel-Festen ... til at opføres paa den kongelige Danske Skueplads = Astrea placata ...
Alternativ titel | Alternative title:	Astrea placata ...
Udgivet år og sted | Publication time and place:	Kiøbenhavn : trykt hos L. N. Svare, 1760
Fysiske størrelse | Physical extent:	[72] s.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.



Metastasio

ASTREA TILFREDSSTILLET

1760



56-370

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 56 8°

1 1 56 0 8 02312 0

+REX

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS


(Metastasio.)
Oestreix Hofstadstillad
Lbf. 1760.

56. – 370.

ASTREA PLACATA;

OVVERO

LA FELICITÀ DELLA TERRA.

FESTA TEATRALE,

DEDICATA ALLA

SACRA REAL MAESTÀ DI

FEDERICO QUINTO,

RE DI DANIMARCA, NORVEGGIA

&c. &c. &c.

ALL'OCCASIONE DELLE

GUIBILEO.

IL SECOLO,

CHE I FORTUNATI POPOLI DI DANIMARCA

PREGHERANNO

DETERMINO

LA SOVRANITÀ

ALLA LORO [illegible] MAESTISSIMA

CASA REGNANTE.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

REGIO TEATRO DANESE.

IN COPENHAGEN, NELLA STAMPERIA DI
L. N. SVANE, 1760.

1880
5088

ASTREA PLACATA;

OVVERO

LA FELICITÁ DELLA TERRA.

FESTA TEATRALE,

DEDICATA ALLA

SACRA REAL MAESTA DI

FEDERICO QUINTO,

RE DI DANIMARCA, NORVEGGIA

&c. &c. &c.

ALL' OCCASIONE DEL

GUIBILEO.

IN CUI COMPISCE

IL SECOLO,

CHE I FORTUNATI POPOLI DI DANIMARCA

FELICEMENTE

DEFERIRONO

LA SOVRANITÁ

ALLA LORO AUGUSTISSIMA

CASA REGNANTE.

DA

RAPPRESENTARSI SUL

REGIO TEATRO DANESE.

IN COPENHAGEN, NELLA STAMPERIA DI

L. N. SVARE, 1760.

Astrea tilfredsstillet;

eller

Jordens Lyksalighed.

En Teatralsk Fest,

dediceret til

Hans Kongel. helligede Majestet

Frederik den Femte,

Konge til Dannemark og Norge ꝛc.

i Anledning

af

Jubel-Festen.

Hvorudi opfyldes

Et Hundrede Aar

siden at de lyksalige Indbyggere af Dannemark lykkeligen hyldede

Eenevolds-Regieringen,

til deres Kongelige Allernaadigste regierende Familie;

til

at opføres

paa den Kongelige Danske Skueplads.

Kiøbenhavn, trykt hos L. N. Svare, 1760.

SIRE!

Le giustissime Lodi, che prendiamo la libertà di presentare à Piedi di Vostra Maestà, potrebbero essere

Allernaadigste Konge!

Den retmessige Roes, som vi tager os den Friehed at nedlægge for Deres Majestets Fødder, kun-

essere prese per adulazioni, se le quattro parti del Mondo non risuonassero della Fama delle Eminenti qualità che risplendono nell' Augustissima Vostra Persona. Dov' è quella Parte, anche lontana, in cui decantata non venghi la Vostra Bonta? Chi è che non si risenta delle Vostre Beneficenze? Gli effetti della Clemenza, e Benignità, più care doti della Maestà Vostra, Magnanimo Re, ormai, si estendono per tutto l'Universo, onde ognun si compiace udir le Vostre Lodi, e udite, ognun conosce che troppo tenue sono al merito delle Vostre Eccelse Virtudi: Ognuno vuol provarsi d' aggiungervi quanto può, e poscia trova che è poco ancora. Saggio Monarca, se Vostra Maestà fà la Felicità della Terra, se l' istesso Vostro Sovrano Arbitrio impiegate a a render fortunati i Vostri sudditi, per cui invidiati sono dal mondo tutto;

ah

de være anseete for Hyklerie, hvis de fire Verdens Deele ey gienlydede af Rygtet om de Høye Egenskaber som fremskinner i Deres Allernaadigste Person. Hvor er den Deel, endog langt fraliggende, i hvilken Deres Godhed ey bliver udraabt? hvem er vel som ey føler Deres Velgierninger? Virkningerne af den Mildhed, og Godgiørenhed, som ere Deres Majestets kiereste Egenskaber, Høymodige Konge, udbreder sig aldeeles over heele Jordens Kreds, herover har alle Lyst til at høre Deres Roes, og naar de har hørt den, da kiender de alle, at den er alt for ringe for Deres Høye Dyders Fortieneste: Enhver vil forsøge at lægge noget til den, saa meget som han kand, og dog finder han, at det er endda kuns liidet. Viise Monark! Da Deres Majestet giør Jorden lykkalig, da De just anvender Deres Eenevolds Magt til at giøre Deres Underdanere lykkalige, for hvilket de af den heele Verden ere misundte; ach saa tillad, at man si-

ger

essere prese per adulazioni, se le quattro parti del Mondo non risuonassero della Fama delle Eminenti qualità che risplendono nell' Augustissima Vostra Persona. Dov' è quella Parte, anche lontana, in cui decantata non venghi la Vostra Bonta? Chi è che non si risenta delle Vostre Beneficenze? Gli effetti della Clemenza, e Benignità, più care doti della Maestà Vostra, Magnanimo Re, ormai, si estendono per tutto l'Universo, onde ognun si compiace udir le Vostre Lodi, e udite, ognun conosce che troppo tenue sono al merito delle Vostre Eccelse Virtudi: Ognuno vuol provarsi d' aggiungervi quanto può, e poscia trova che è poco ancora. Saggio Monarca, se Vostra Maestà fà la Felicità della Terra, se l' istesso Vostro Sovrano Arbitrio impiegate a a render fortunati i Vostri sudditi, per cui invidiati sono dal mondo tutto;

ah

de være anseete for Hyklerie, hviz de fire Verdens Deele ey gienlydede af Rygtet om de Høye Egenskaber som fremskinner i Deres Allernaadigste Person. Hvor er den Deel, endog langt fraliggende, i hvilken Deres Godhed ey bliver udraabt? hvem er vel som ey føler Deres Velgierninger? Virkningerne af den Mildhed, og Godgiørenhed, som ere Deres Majestets kiereste Egenskaber, Høymodige Konge, udbreder sig aldeeles over heele Jordens Kreds, herover har alle Lyst til at høre Deres Roes, og naar de har hørt den, da kiender de alle, at den er alt for ringe for Deres Høye Dyders Fortieneste: Enhver vil forsøge at lægge noget til den, saa meget som han kand, og dog finder han, at det er endda kuns liidet. Viise Monark! Da Deres Majestet giør Jorden lykkalig, da De just anvender Deres Eenevolds Magt til at giøre Deres Underdanere lykkalige, for hvilket de af den heele Verden ere misundte; ach saa tillad, at man si-

ger

ah permetteteci il dirlo; e degnate, O Sire, ricevere con quella istessa bontà questo umil contrasegno del nostro ossequiosissimo Rispetto.

SIRE

Di Vostra Maestà

Umilissimi, divotissimi, obligatissimi
Servi, e sudditi

Gl' Impressarj dell' Opera.

ger det, og værdige o Allernaadigste Konge at antage med samme Godhed dette ringe Beviis paa vores underdanigste Høyagtelse.

Allernaadigste Konge!

Deres Majestets

allerringeste, hengivneste og skyldigste Tienere, og Undersaatter.

Entrepreneurerne for Opera.

Personaggi.

Giove. Il Sgr. PELEGRINO GAGGIOTTI.
Virtuoso di Camera in attual servizio di S. M. il Re di Danimarca e Norvegia &c.

Astrea. La Sgra. MARIANNA GALEOTTI.

Apollo. Il Sgr. DOMENICO SCOGLI.

Teti. / *La Clemenza.* — La Sgra. VITTORIA GALEOTTI.

Il Rigore. / *Nereo.* — Il Sgr. GIUSEPPE SECCHIONI.

Proteo. / *Arcade.* — Il Sgr. ANTONIO BOSCOLI.

Eolo. / *Mercurio.* — Il Sgr. PIETRO CRAMER.

Coro di Vitù con Astrea.
- Il Merito.
- L'Amor della Patria.
- La Bontà.
- La Pace.

Coro di Deità con Apollo.
- La Prima Vera.
- L'Estate.
- L'Autunno.
- L'Inverno.

Balli.
- Dè Quatro Venti.
- Dè Popoli di diverse Provincie suddite di S. M. Il Re di Danimarca, e Norvegia &c.

La Musica è tutta nuova, composta dal Sgr. *Giuseppe Sarti,* Mastro di Capella, in Servizio di S. M, Il Re di Danimarca, e Norvegia &c.

I Balli sono composti del Sr. *Alessandro Pescarolo* detto *Vulcani,* in Servizio di S. M. il Re di Polonia.

Il Vestiario è Dell' invenzione, e Direzione del Sgr. *Francesco Galeotti.*

La traduzzione danese è del Sr. *Erasmo Soelberg.*

Personerne.

Jupiter. Mr. Peregrinus Gaggiotti.
Kammer-Sangere i Hans Majst. Tieneste Kongens af Dannemark og Norge ꝛc.

Astrea. Madsell. Marianna Galeotti.

Apollo. Mr. Dominicus Scogli.

Thetis. } Madsell. Victoria Galeotti.
Mildheden. }

Strengheden. } Mr. Joseph Secchioni.
Nereus. }

Protheus. } Mr. Anton Boscoli.
Arcas. }

Eolus. } Mr. Peter Cramer.
Mercurius. }

Chor af Dyder med Astrea.
- Fortienesten.
- Kierlighed til Fædrenelandet.
- Godhed.
- Fred.

Chor af Guder med Apollo.
- Foraaret.
- Sommeren.
- Høsten.
- Vinteren.

Danse.
- Af de fire Hovedvinde.
- Af Folk af adskillige Lande, Underdanere af Hans Majestet Kongen af Dannemark og Norge ꝛc.

Musiken er gandske nye componeret af Mr. Joseph Sarti, Capelmester i Hans Majestets Tieneste Kongen af Dannemark og Norge ꝛc.

Dansene ere componerede af Mr. Alexander Pescarolo Vulcani, Dansere i Hans Majestets Tieneste Kongens af Polen.

Klædedragterne ere af Mr. Francisco Galeotti, hans Opfund og Direction.

Oversadt paa Dansk af Rasmus Soelberg.

Scena I.

Mare mediterraneo, ſcorgendoſi in lontano la cima della caverna d'Eolo.

Teti ſeduta ſopra una grand Conchiglia adornata di Coralli, e ſoſtenutu da Sirene, e ſchiera delle medeme.

(All' alzar della tenda ſi ſente una dolce armonia de' canti delle Sirene.)

Care figlie, che ogn or mi circondate,
Quanto goder mi fate
Coi voſtri dolci canti! e mi rendete
Più ſoave l'Impero,
Perche miei parti ſiete.
Seguite pur, ſeguite, e concertate
Le voſtre chiare voci,
Col mormorio dell' acque, in varie guiſe,
Talche, meſti, e ridenti,
Varii formiate armonici concenti.
S' oda d' intorno,
Ovunque io ſono,
Soave ſuono
Per l'onda maura:

Den 1. Scene.

Det Middellandske Hav, hvori man langt fra bliver Toppen af Æoli Hule vaer.

Thetis siddende paa en stor Muslingskal udprydet med Coraller, som bliver holdt af Sirener, og en Flok af samme.

(Naar Dækkenet gaaer op, høres der en sød Harmonie af Sirenernes Sang.)

Kiære Dottre, som altid omringer og følger mig,
Hvor meget fornøyer I mig ey
Med eders søde Sange! Ja I giører mig
Mit Herredomme behageligere,
Efterdi I ere mit eget Afkom.
Bliver ikkuns ved, og lader
Eders klare Røster sammenstemme,
Med Vandenes sagte Brusen, med Forandringer,
Saa at I frembringer adskillige, baade
Søde og lystige, og
Vellydende Sange, med yndig Klang.
Lad rundt omkring
Overaldt hvor jeg er,
Høres en liflig Lyd
Paa den blaae Bølge:

Il mio ſoggiorno
Coſi riſplenda,
E pace renda
Ad ogni cor.
Come fa il lume
Del chiaro nume,
Che la freſc' aura
Riſcalda ogn'or.

Scena II.

Proteo ſopra un carro compoſto di Conchiglie tirato da cavalli marini, con ſeguito di tritoni, e dette.

Pro. Gran Dea del mar a te, figlio, ne vengo,
Spinto da quell' ardore,
Parto del mio ſaper, per cui prevedo
Ne' fati oſcuri, e leggo l'avenire,
Per darti parte d'un felice evento,
Che arriverà fra poco
Laddove Borea forge, ed aquilone,
Della temprata Zona, in ſu' i confini;
Fortunato Terren, che i deſtri lidi
Al gran padre Ocean in ſen diſtende,
E il manco lato bagna
Quel vaſto mare, a cui

At mit Rige
Saaledes skinner,
Og bringer Fred og Roligheed
I alle Hierter.
Lige som Klarhedens
Guds Lys,
Som overalt opvarmer
Den kolde Luft.

2. Scene.

Protheus paa en Vogn sammensadt af Muslingskaller, trokken af Søeheste, med Følgeskab af Tritones, og de forrige.

Pro. Store Gudinde over Havet, jeg kommer til dig som en Son,
Der er dreven af den Nidkierhed,
Som er et Foster af min Viisdom, ved hvilken jeg forud seer
Ind i deres morkeste og forborgneste Ting, og læser det Tilkommende,
For at gisre dig deelagtig i en lykkelig Hendelse,
Som skal skee inden faae Tider,
Der hvor Borea og Aquilo opstaaer
Paa Grændserne af den tempererede Zona;
Det lykkalige Land, som udbreder sine hoyre Bredder
I den store Faders Oceani Skiod,
Og til hvis venstre Side
Det store Hav opskyller, for hvis

Di regolare il flutto
Il Baltico German cura ne prende.
D'ogni altro luogo che nel mondo ſia,
A ſommi Dei più cara terra è queſta,
Madre di tanti Eroi - - - - -

Tet. M' è noto appieno,
La ſerie di vittorie, giuſto premio
All' invitto valor, ai pregi illuſtri,
De' nobili guerrieri, eccelſe doti,
Cui numeroſe ſquadre in ſen produſſe
Da quel cielo feconda, la gran Madre.
Dimmi, qual fia l'evento, e la cagione?

Pro. Più innoltrar il mio dir non m' è permeſſo;
Gran Dea, ſai pure, allor che ricevei
Di penetrar futuri arcani il dono,
Fu compagno a una legge, che il predirli
Diffendeami, ſe forza
A ciò non m'aſtringea. Diſſi abbaſtanza,
E il mio dover compii; più non mi reſta,
Che un tuo cenno ubbidir.

Tet. Inteſi, o Figlio.
Tutte s' adunin tutte

Strømme at regiere
Min Broder Balticus har Omsorg.
Denne er den Jord som de høyeste Guder elsker
Mere, end noget andet Stæd i Verden,
Moder til saa mange Helte = = = = =
Tet. Mig er heel vel bekiendt,
Den kiede af Seyervindinger, som retmessige Belønninger,
For uovervindelig Tapperhed, og berømmelig Fortieneſter
Hvilke egentlig ere de ædle Krigsheltes Ziir,
Af hvilke, den store Moder, som af Himlen dertil er
Giordt frugtbar, i det Stæd af sit Skiød har frembragt talrige Flokke.
Men sig mig hvad er det som skal skee; og hvorfore?
Pro. Det er mig ey tilladt at sige mere;
Du veedst jo vel, store Gudinde! at da jeg fik
Den Gave at forud vide tilkommende Hemmeligheder,
Da fulgte der en Lov med den, som forbød mig
At forud sige dem, dersom Tvang
Ey nødte mig dertil. Jeg har sagt det som var nødigt,
Og jeg har opfyldt min Pligt; nu er mig intet tilbage
End at adlyde din Befalning.
The. Jeg forstaaer dig min Søn.
Lad alle Havguder og Havgudinder

Samle

Le Deità marine, e riunite
Ivi n' andiamo, a circondar quei lidi
Schiera di Dei, che maggior Nume adori
Colà l' ordin del Fato,
In guisa tal, così s' attenda, e onori.

Pro. Miei seguaci, e compagni a voi s' aspetta
Alla ritorta Buccina por mano,
La di cui voce stridolente altera,
Renda palese altrui publico invito;
Così a Teti ogn' un sia di voi gradito.

Scuotasi l'onda, e l'aura
Al suon di vostre trombe,
E penetri, e ribombe,
Per valli, monti, e rupi,
Sino negli antri cupi
Delle spelonche concave,
Che fia stupiti sorgere
Tutti gli Dei del mar.
Come il pastor, che il gregge
Raduna in guisa, e regge,
Con la gioconda avena,
Che con un soffio il mena
Sicuro a pascolar.

Sce-

Samle sig, og naar de ere samlede,
Saa lader os tage derhen og omringe de Havbredder,
Og der maae den hele Forsamling af Guder, som alle
Tilbeder en høyere Gud, saaledes oppebie
Med Høyagtelse Skiebnens Befalning.

Pro. I mine Følgesvenne og Staldbrødre, det kommer eder nu til
At tage eders Trompet fat, at
Dens giennemtrængende Lyd
Kand overalt bekiendtgiøre denne offentlige Indbydelse.
Derved kand I alle skaffe eder Thetidis Yndest.
Lad Bølgerne og Luften bæve
Ved eders Trompeters Lyd,
Og lad den Giennemtrænge, og gienskralde
Over Dale, Bierge, og Klipper,
Lige indtil de dybeste Aabninger
Af Jordens hule Afgrunde
At alle Havguderne maae
Forundre sig, og komme frem.
Ligesom Hyrden, der saaledes
Samler og driver Hiorden,
Og ved at blæse paa
Sin velklingende Rørpibe,
Forer den til Græsgangen.

3. Sce-

Scena III.

Nereo in una Conchiglia tirata da Delfini, con seguito di Nereidi, e detti.

Ner. Eccelsa Dea! Germano! e quàl vi porta
Lieta cagion festosi suoni intorno,
D' invito a tramandar?

Tet. Gran cose, o Figlio
Il destino ci serba spettatori
Che dovremo ammirar. Se grato vuoi
Essere agli alti Dei,
Schiere marine aduna, e vien con noi.

Ner. Ma dove? e a che?

Pro. Sul Baltico il germano.

Tet. Tutto quel mar a popolar di Dei.

Pro. Che alle navali squadre, noi vegliando
Possan varcar sicure
Fin del mondo ai confini penetrando,
E tessori portar dall' Indo flutto.

Ner. Render felice il varco
Noi soli non potiam. Contrarj venti,
E turbini maligni, orridi impacci
Sarebbero a' disegni
Di quei saggi nocchieri,
Se prima d'impedir non si procura - - - -

Pro.

3. Scene.

Nereus paa en Muslingskal trokken af Marsvin, med Følgeskab af Nereider, og forrige.

Ner. Store Gudinde! og du min Broder! siig hvad Aarsagen
Er til den Glæde, formedelst hvilken I ved Trompets Lyd
Giør saa høytidelig Indbydelse?

The. Det er store Ting, min Søn
Som Skiebnen lader os blive Tilskuere til,
Og som vi maae med Høyagtelse Ansee. Dersom du vil
Giøre dig vel lidt af de høye Guder,
Saa forsamle du Havnymferne i Flokke og kom med os.

Ner. Men hvorhen? og hvorfor?

Pro. Til Balticum min Broder.

The. Og der besætte det hele Hav med Guder.

Pro. At de Søefarende Floder under vores Varetægt
Kand seyle sikre
Lige indtil de yderste Verdens Ender,
Og igienbringe Liggendefæe fra Indiens Floder.

Ner. Vi allene kand ey
Giøre Seyladsen lykkelig. Modvinde,
Onde Stormvinde, kunde være til
Forskrækkelig Forhindringer
I de vise Søemænds Gisninger,
Hvis man ey først søger at afværge ∴∴∴

Pro.

Pro. A questo io prevedei, sarà mia cura.
Veloce a prevenir di già mi porto
De' spirti il Reggitor. Lungi lo speco
Che il racchiude non è.

Tet. Si volga il corso,
E Proteo si preceda, in ver la meta,
Ivi soggiorni tutta
Nobil schiera del mar fastosa, e lieta.

a 3. Si porti in quell' onda
La schiera marina,
E altera la sponda
Si renda così.
Di gloria poi vada,
E umana, e divina,
Ricolma contrada,
Che prole sublime
In seno nudrì.

Scena IV.

Caverna d'Eolo.

Eolo, e i quatro venti.

Eolo. O miei spirti che tal ora,
Quando fuora
Da questi antri al mondo uscite,
Con soavi, e dolci sibili,
E con fremiti terribili

Pro. Det har jeg alt forud seet, og det skal jeg have Omsorg for.
Jeg skal strax skynde mig hen til Vindenes Herskere at forekomme det. Den Huule Som han boer udi er ey langt borte.

The. Lader os vende Kaaersen,
Og Protheus skal være foran, og vise os til Maalet,
Der skal den hele Forsamling af Havguder Og Havnymfer høytidelig med Glæde opholde sig.

Alle 3. Lad heele Søegudernes Flok
Drage hen paa det Hav,
Og saaledes herliggiøre
Den Havbred.
At det Land maae blive ligesaa
Fuld af Gudernes Ære, som
Det er af Krigsheltenes Ære,
Af hvilke det i sit Skiød
Har født en stor Slegt.

4. Scene.

Æoli Huule.

Æolus, og de fire Vinde.

Æol. O I mine Aander, naar I saaledes
Udfarer i Verden
Af disse Huuler,
Med søde og sagte Hvidslen,
Eller med forskrekkelig Suusen,

Del mio nome il tutto empite;
Dite, dite
Quel che festi;
Vostri gesti
Sol quant' odo,
Del mio scettro io lieto godo.

Scena V.

Proteo, e detti.

Eol. Qual strano evento mai quì ti conduce
O saggio reggitor del marin gregge?

Pro. Gran Monarca de' venti, a te mi chiama
Alta cagione. Il mio saper prevede,
Ch' or giungerà un evento sì felice,
Che in più secoli egual non vide il mondo;
Laddove del mio Padre il vasto regno,
Con quel del mio German confina, e unisce;
Colà fastosi il sommo padre tuo
(Luogo il più caro che al Tonante sia.)
Tutti i numi del mar attender vanno.

Eol. Se potessi ancor io del regno mio
Qualche aita accordar col grand evento,
Tuoi consigli ver me saggio palesa.

Pro. Puoi di molto giovar all' alta impresa;
Se legge imponi a tuoi seguaci spirti,

Saa opfylder alting med mit Navn;
Siger mig
Hvad I har giordt
Naar jeg kuns hører
Eders Bedrifter,
Saa glæder jeg mig ved mit Scepter.

5. Scene.

Protheus og forrige.

Eol. Hvad særdeles Hendelse fører dig herhid
Du Havets Indbyggeres vise Beherskere?

Pro. O du Vindenes store Eenevolds Regent, en høy Aarsag
Kalder mig til dig. Min Viisdom seer forud
At der nu skal indfalde, saa lykkelig en Hendelse,
Som Verden ey har seet lige til, i mange Hundrede Aar,
Der hvor min Faders store Rige
Grendser sammen og foreener sig med min Broders;
Der gaae alle Havguderne hen,
(Til det Stæd som Tordenens Gud høyst elsker.)
Høytideligen at oppebie din store Fader.

Eol. Dersom jeg og kunde med mit Riges Magt
Hielpe noget til denne store Hendelses lykkelige Udfald,
Saa giv mig dine gode og vise Raad.

Pro. Du kand hielpe mig meget til dette store Foretagende,
Dersom du befaler dine underhavende Aander,

Di non ſoffiar a voglia in ſù quei lidi,
Ne' deſtarvi funeſte, e rie procelle,
Ma accompagnando amici i lor navigli,
Lieti poſſan varcar ſicuri i mari:
Coſì operando i venti
Saranno a Giove ſempre mai più cari.
(Parte.)

Eol. Udiſte o ſpirti miei? Legge vi ſia,
Ciò che Proteo mi diſſe;
Ch' eſſer grato a mio Padre, è legge mia.
(Parte.)

(Segue Ballo de' venti.)

Scena VI.

Reggia di Giove.

Giove, Aſtrea, Apollo, la Clemenza, ed il Rigore. Coro di virtù con Aſtrea; Coro di Deità con Apollo.

Aſt. Vendetta o Re de' Numi.
Apo. Re de' Numi, pietà.
Aſt. Gli uomini ingrati
Peggiorando ogni dì, ſon giunti alfine
Dalla terra a ſcacciarmi.
Apo. Errano ignari:
Sono infelici, e non malvagi.
Aſt. Ah come
Jo, del giuſto cuſtode,
Norma d'ogni virtù, ſoffrir potrei,

Che

Ey at blæse som de lyster paa de Havbredder,
Ey heller opvække skadelige og haarde Stormvinde.
Men venligen geleyde deres Skibe,
At de med Fornoyelse kand seyle sikre paa Havet:
Naar Vindene saaledes forholder sig,
Saa vil Jupiter elske dem hoyere end nogen Tid forhen. (gaaer.)

Eol. Horer I mine Vinde? Lad det være eder en Lov,
Hvad Protheus har sagt mig;
Thi det er mig en Lov, at behage min Fader. (gaaer.)

(Herpaa følger en Dans af de fire Vinde.)

6. Scene.

Jupiters Slot.

Jupiter, Astrea, Apollo, Mildheden, og Strengheden. Et Chor af Dyder, med Astrea; et Chor af Guder med Apollo.

Ast. Skaf Hævn, o du Gudernes Konge.
Apo. O du Gudernes Konge, hav Medlidenhed.
Ast. De utaknemmelige Menneske
Forværrer sig dagligen, og nu endeligen er det kommen
Saa vidt, at de har forjaget mig af Jorden.
Apo. De farer vild formedelst Ukyndighed;
De ere ulykkalige, og ey onde.
Ast. Ach hvorledes
Skulde jeg, som Retfærdigheds Handthæverske,
Der er alle Dyders Rettesnoer, taale,

Che degli avi più rei dian vita i padri
Sempre a figli peggiori, e che da tutti
Sian così' le mie leggi
Rotte, derise, e calpestate?

Apo. Ah come
Jo ministro maggior della Natura,
Jo che in eterna cura
Veglio a prò de' mortali, in tal periglio
Lasciar senza difesa
I miseri potrei?

Ast. Rammenta, o Padre,
Che l' offesa son io.

Apo. Padre, rammenta
Che l difensore io sono.

Ast. Che vendetta io dimando.

Apo. Ed io perdono.

Astrea, e Coro di Virtù.

Del Mondo che preme
L'onor del tuo soglio,
Punisci l'orgoglio,
Punisci l'error.

Apollo, e Coro di Deità.

Del Mondo che geme
Frà tanti martiri,
Perdona i deliri,
Perdona l' error.

Astrea, e Coro di Virtù.

Non sembra si' grande,
Se Giove non tuona.

Apollo,

At Fædre, ugudeligere end deres Forfædre,
Føder af sig Børn, der ere endnu værre end de selv, og at
Mine Love skulde saaledes af alle være
Overtraadde, bespottede, og traadde under Fødder?

Apo. Ach hvorledes
Skulde jeg, som Naturens største Forvaltere,
Jeg, som med en ævig Omsorg
Vaager til de Dødeliges Beste, kunde lade
De elændige blive i slig Fare,
Uden at forsvare dem?

Ast. Erindre dig o Fader,
At det er mig, som de har giordt Uret.

Apo. Fader, erindre dig,
At jeg er den, som forsvarer dem.

Ast. Og at jeg forlanger Hævn,

Apo. Og jeg Forladelse.

Astrea, med Chor af Dyder.
Straf Verden, som undertrykker
Din Trones Ære,
Straf dens Hovmodighed,
Og straf dens Vildfarelse.

Apollo, med Chor af Guder.
Forlad Verden som sukker
Under saa mange Plager,
Forlad dens Daarligheder,
Forlad dens Vildfarelse.

(Astrea, og Chor af Dyder.)
Jupiter synes ey saa stor en Gud, som
Han er, hvis han ey tordner.

Apollo, e Coro di Deità.

Se Giove perdona,
E' ſempre maggior.

Gio. Grande è in ver la cagione,
Che riſveglia a tal ſegno
D'Apollo la pietà, d'Aſtrea lo sdegno.
Risolverò; ma prima
La Clemenza s' aſcolti,
Parli il Rigor. Del Trono mio ſon queſti
I più fidi ſoſtegni: e ſenza loro
Grazia dal Ciel non piove,
Fulmine non ſi accende in man di Giove.

Il Rig. Si diſtruggano i rei. Creſce ſofferta
L'altrui malvagità. Di fiamma ultrice
Tutta avvampi la Terra.

La Cle. Ah no: di Giove
Più degna è la Pietà. Correggi, e rendi
I miſeri felici. Il mio conſiglio
Se in te, come ognor ſuole, oggi prevale,
Via troveraſſi ad eſeguirlo.

Il Rig. E quale?
Forſe il caſtigo? Il fulminato orgoglio
De' Giganti Flegrei, l' ondoſo orrore

(Apollo, og Chor af Guder.)
Hvis Jupiter forlader,
Da er han altid større.

Jup. I Sandhed det maae være noget
Stort som opvækker saaledes
Apollinis Medliidenhed, og Astreæ Vreede.
Jeg skal giøre en Ende herpaa; men først
Maae man høre hvad Mildheden,
Og Strengheden siger derom. Disse ere min
Trones meest
Trofaste Støtter: og uden dem
Regner ingen Naade af Himmelen,
Ey heller optændes Lynilden i Jovis Haand.

Strængh. Ødelæg de Misdædere. Ondskab tager
Overhaand,
Hvis man seer over med den. Lad hele Jorden
Røge af Hevns Luer.

Mildh. Ach ney: Det er Jupiter
Mere anstændig at være langmodig. Giør
De Elændige lykkalige, og før dem paa ret
Vey. Hvis
Mit Raad gielder hos dig i Dag som det ellers
pleyer,
Saa kand man nok finde paa Raad at sætte det
i Verk.

Strængh. Og hvorledes?
Maaskee med Straf? De hovmodige Kiempers
Stolthed
Som blev straffet med Lynild, den forskrækkelige
Vandflod

Del ſecolo di Pirra
Gli uomini non correſſe.

Aſt. I beneficj
A renderli felici
Speri forſe baſtanti? Ogni gran dono
Contaminar ſapranno,
Sapran volger gli ſtolti in proprio danno.

Giov. Non più; della Clemenza
Il conſiglio mi piace. Ognun proponga
Di eſeguirlo una via. Tempo rimane
Sempre a punir. Di mia ragion negletta
Il più tardo miniſtro è la vendetta.
Balenar ſu queſta mano
Speſſo il folgore ſi mira:
Ma depongo in mezzo all' ira
Anche i folgori talor.
Il Rigor non parla in vano;
Ma più grata a me ſi rende
La Clemenza, che ſoſpende
I conſigli del Rigor.

Apo. Del benefico Giove
Degno è il comando, e d' ogni Nume è degna
Si' nobil gara. Jo nel propoſto aringo
Entro primiero, e ad ubbidir mi accingo.
Padre, è ver la tua mano,

I Pyrrhæ Tid
Har ey forbedret eller rettet Menneskene.

Ast. Troer du maaskee at Velgierninger
Ere nok til at giore dem
Lykkalige? De misbruger
Alle de beste Gaver, ja de daarlige,
Bruger dem til deres egen Skade.

Jup. Det er nok. Det Raad, som Mildheden giver,
Behager mig. Lad enhver see til, at finde paa en
Maade at bringe det til Fuldkommenhed. Der er altid
Tid til at straffe. Naar min Langmodighed har seet noget
Over med Forseelser, saa er Hevn altid det sidste jeg griber til.
Man seer ofte Lynilden
At blinke i denne Haand;
Men lige saa ofte midt i min Vreede
Lægger jeg den fra mig.
Strengheden har ey aldeles uret;
Men Mildheden behager mig
Mere, ved det at den opsætter
Strænghedens Raad.

Apo. Den Befalning er den godgiørende Jupiter liig,
Og saa ædel, at den er værd at alle Guder kappes om
At fortsætte den. Jeg er den første som frembyder mig
Til at give mit Raad, for at vise min Lydighed.
Det er sandt Fader, at din

Imod

Larga a prò de' Mortali a lor conceſſe
Tutto ciò che poteſſe
Renderli mai felici. Onor, ricchezza,
Forza, Ingegno, Bellezza,
Fama, ſenno, Valore, e quanti Beni
L'uman deſio d' immaginar ſi avviſi:
Ma con pace di Aſtrea, ſon mal diviſi.
Ella che ne dovrebbe
Con lance egual tutti arricchir, ne lascia
L'arbitrio alla fortuna; e queſta poi
Diſpenſa iniquamente i doni tuoi.
In tanta ineguaglianza
Chi contento eſſer può? Se vede ognuno
Altri abbondar Superbo
Di ciò, ch' egli à difetto. Invidia il Forte
Al debole l' ingegno; e queſto a lui
La potenza, il valor; guarda maligno
De' Figli della Sorte
Il povero i teſſori: eſſi di queſto
O la fama, o il ſaper. Quindi germoglia
L'odio comun; quindi gl' inſulti aperti,
Quindi l' inſidie aſcoſe, e tutti i mali,
Onde miſeri, e rei, ſono i mortali.
Ah ſi tolga alla Cieca
De' doni tuoi diſpenſatrice Dea
Di dividergli il peſo. Aſtrea ne prenda

Sola

Imod de Dødelige gavmilde Haand
Har givet dem alt det som kunde
Giøre dem lyksalige. Ære, Rigdom,
Styrke, Begreeb, Skiønhed,
Rygte, Forstand, Moed, ja saa mange gode Ting,
Som menneskelig Forlangende kand indbilde sig:
Men med Astrea ere de altiid i Ufred.
Hun som burde
Med lige Frigivenhed beriige alle, lader
Lykken raade derfor; og derpaa uddeler hun
Ubilligen dine Gaver.
I saa stor Uliighed,
Hvem kand vel være fornøyet? naar den ene seer
Den anden at bryste sig af
Det, som ham fattes. Den Sterke misunder
Den Svage hans Forstand; og denne igien
Hans Styrke, og Moed; den Fattige anseer,
Med skeele Øyne Skiebnens Børns
Liggendefæe: Disse igien,
Hans gode Rygte eller Videnskab. Deraf udspringer
Det almindelige Had; her af kommer de offentlige Voldsomheder,
Heraf kommer de hemmelige Efterstræbelser, og alle de onde Ting,
Som giør de Dødelige elændige, og straffskyldige.
Ach lad det blive den Gudinde,
Som uddeler saa blindt dine Gaver
Dette Embede frataget. Lad Astrea allene

Have

Sola la cura, e indifferente a tutti
Egual parte ne faccia. Allor de falli
Ceſſerà la cagion: godra ciaſcuno,
Giove, i tuoi benefici,
E gli uomini ſaran giuſti, e felici.
Ah del Mondo deponga l' impero
Una volta la Diva fallace;
Che fin ora del Mondo la pace
Abbaſtanza l' infida turbò.
Per lei ſola dal dritto ſentiero
L' alme incaute rivolſero il piede;
L' innocenza, l' amore, la fede
Per lei ſola la terra laſciò.

Aſt. Inutile a' Mortali, anzi funeſto,
Apollo, è il tuo conſiglio. Appunto quella
Provida ineguaglianza, onde tu credi,
Che naſcan fra viventi
Gli odj, e le riſſe, è il vincolo più forte,
Che gli ſtringe fra lor. Senza di lei
Niun cureria dell' altro: eſſa produce
Lo ſcambievol biſogno, ed il biſogno
Lo ſcambievol amore. A' d' uopo il Forte
Del Saggio che lo guidi: à d' uopo il Saggio
Del Forte che 'l diffenda: entrambi an d'uopo
D' altri che lor nutriſca. Indi la brama

D' unir-

Have Omsorg med, at uddele uden Forskiel til alle
Liige Deele. Saa ophører Aarsagen
Til Forseelserne: Saaledes kand enhver,
O Jupiter nyde dine Velgierninger,
Og saa bliver Menneskene retfærdige og lyksalige.
Ach lad den bedragerske Gudinde engang
Nedlægge sin Regiering over Verden;
Thi hidindtil har den ubillige
Nok forstyrret Jordens Roelighed.
For hendes Skyld allene ere de ubetænksomme
Siæle vigede fra den rette Vey;
Uskyldighed, Kierlighed, og Ærlighed
Har for hendes Skyld allene, forladt Verden.

Ast. Dit Raad, Apollo, er de Dødelige til ingen Nytte,
Men snarere til Skade. Just den forsynlige
Uliighed, af hvilken du troer,
At al Had, og Tvedragt fødes blandt Menneskene,
Er det stærkeste Baand, som binder dem
Tilsammen. Uden den, skulde den ene
Ey kiere sig om den anden: Den tilveiebringer
Det indbyrdes nødvendige, og det nødvendige
Den indbyrdes Kierlighed. Den Stærke har den Viise
Nødig, for at lade sig underrette: Den Viise har den
Stærke nødig til at forsvare sig: Begge haver andre nødige
Til at underholde dem, heraf kommer Forlangende til

D' unirsi insieme: indi la fe, la Pace,
L' onestà, l' Amicizia, e l' altre tutte
A conservarsi uniti
Necessarie virtù. L' industre ordegno
Con cui l' umano ingegno
Nume del giorno, i passi tuoi misura,
Tal d' ufficio, e figura
Cento parti ineguali in se raccoglie.
Questa l' impeto imprime,
Quella il trattiene: una il misura, un' altra
Il progresso ne accenna: e tutte a tutte
Saggiamente spartite
Nell' ufficio inegual servono unite.

Apo. Ma in questa ineguaglianza
Si' giovevole a tutti, un infelice,
A cui l' avversa sorte
Men che agli altri donò, non à ragione,
Se si lagna di lei?

Ast. Nò, che infelice
Più degli altri ei non è. Se meno intende,
E' men atto al dolor: se meno è forte,
E' cauto più: se men possiede, à meno
Desiderj, e bisogni. Il lor compenso

At foreene sig indbyrdes: Heraf kommer Troeskab, Fred,
Ærlighed, Venskab, og alle de andre,
Til indbyrdes Enighed at vedligeholde
Nødvendige Dyder. Ligesom, det kunstige indrettede Redskab,
Ved hvilket det menneskelige Begreeb, maaler
Dine Skridt, du Dagens Gud,
Med sin Gang, i sin Skikkelse, har kuns en Forretning,
Skiøndt det indeholder vel Hundrede ulige Dele.
Denne trykker og sætter det i Gang,
Hiin holder denne igien noget tilbage: en afmaaler,
En anden viser dets Gang: og alle tillige
Viiseligen afdeelte
Tiener Forenede til lige Forretning.

Apo. Men en Ulykkalig, hvilken
Den umilde Skiebne kand have
Givet mindre end de andre, har han
Ikke Aarsag at klage sig
Over denne Uliighed?

Ast. Ney han er ey ulykkaligere end de andre;
Thi dersom han af Mangel paa Begreeb har mindre Følelse,
Saa er han og mindre Sorg underkast: Er han svagere,
Saa er han desto mere Forsigtig: Eyer han mindre, saa
Har han mindre Lyster og mindre nødigt. De gode

An sempre i beni, e i mali;
E' la speme, e 'l timor gli rende eguali.
Lo Sventurato adora
La speme, che l'alletta;
E mentre il bene aspetta,
Il mal scemando và.
Vive il Felice ognora
Co' suoi timori accanto;
Ed avvelena intanto
La sua felicità.

Gio. Altro riparo, o Numi,
Cercar conviene. Agli ordini del tutto
La proposta eguaglianza
Troppo avversa sarebbe. Ancor discordi
Son fra lor gli elementi;
Son fra lor differenti
Ne' moti anche le sfere; e pur da questa
Diversità deriva
La concorde armonia, l' eterna legge,
Che la Terra, ed il Ciel conserva, e regge.

La Cle. Se pur voi d' ogni mal, Giove, la prima
Sorgente innaridir, togli a mortali
Di se stessi l' amor. Stolti per lui,
Per lui miseri son, per lui son rei.
Stolti perchè non sanno
Acciecati così' scorgere il vero:
Miseri, perchè sempre

Manca

Ting har altid noget som forringer dem, og de Onde noget som bøder paa dem; og Haab og Frygt gior dem lige.

Den Ulykſalige tilbeder
Haabet, ſom ſmigrer for ham;
Og mens han bier efter det Gode
Saa tager det Onde efterhaanden af
Den Lykſalige lever altid
Med ſin Banghed og Bekymring om ſig,
Og imidlertid blander
Sin Lykſalighed med Forgift.

Jup. O Guder her maae findes paa andre Raad.
Den fremſatte Liighed vilde blive
Alt for ſtridig imod alle
De andre Tings Indretning,
Elementerne indbyrdes er jo og
Stridige; Planeterne i deres Gang ere og
Adſkillige; og dog af denne Adſkillighed
Kommer den ſamdrægtige Overeenſtemmelſe,
Den evige Lov, ſom vedligeholder, og
Styrer Himmelen, og Jorden.

Mildh. Derſom du vil, o Jupiter, udtomme aldeles den Forſte Kilde til alt Ondt, ſaa betag de Dodelige Deres Egenkierlighed. Formedelſt den ere de Daarlige, og elændige, ved den er det, at de forſynder ſig.
Daarlige fordi de af den ere ſaaledes forblindede,
At de ey kand kiende det ſom er ſandt og ret:
Elendige, fordi der altid fattes dem meere

Manca lor più di quello
Che credon meritar: rei, perchè ognuno
Quanto agli altri concedi
Stima usurpato a se. Perciò delira
Tumido là quel folle, e in se non vede
Ciò che in altri condanna. Ama se stesso
Senza rivale: a suo vantaggio ognora
Del proprio merto, e dell' altrui decide,
E degno egli di riso ognun deride.
Perciò querulo un' altro,
Credendo a se tutto dovuto, accusa
Il Mondo, e la Natura,
Che ingiustamente a danno suo congiura.
Perciò v' è chi maligno
Rode la fama altrui, chi tesse inganni,
Chi violenze adopra, e pur che giunga
Al proposto suo fine,
Fabbriche innalza in su l' altrui ruine.
Questa, o Giove, recidi
Di ogni error produttrice
Pestifera radice: o non lagnarti,
Se qual fu fin ad ora
Malvaggio è il mondo, e s' ogni dì peggiora.

End de troer at de fortiener:
Skyldige i Forseelse, fordi enhver indbilder sig,
At hvad du forunder andre
Er ubilligen taget fra ham. Herved er det at det
Stolte Menneske taabelig raser, og bliver ey hos sig vaer,
Det, som han fordommer hos andre. Han elsker sig selv,
Uden at andre elsker ham: Han dømmer altid, til egen
Roes og Nytte, som vel om andres som om sine egne Fortieneſter
Og han som selv er værd at lee af, beleer alle andre.
Herover er det, at en anden knurrende
Indbilder sig at alting burde høre ham til, og
Anklager Verden, og Naturen, at de
Ubilligen har sammensvoret sig til hans Skade.
Formedelst denne er det, at en paa en skarnagtig
Maade beklikker en andens gode Navn og Rygte; en opspinder
Hemmelige Trækker, en anden bruger aabenbare Vold, og
Naar han kuns kand komme til sit foresatte Maal,
Saa opreyser han Bygninger paa andres Undergang.
O Jupiter, opryk denne forgiftige
Roed, hvoraf al Vildfarelse opvoxer:
Eller og klag dig ey over at Verden
Er ond som den hidtil har været,
Og at den dagligen forværrer sig.

Queſta dell' alme è ſola
La cieca ſcorta infida,
Che a naufragar le guida,
Che delirar le fà.
Queſta il ripoſo invola,
Queſta il penſier confonde,
Queſta a' più ſaggi aſconde
L' oppreſſa verità.

Gia. L' amor che tu deteſti,
Quando ragion lo guidi,
Il primo fonte è d' ogni oneſta brama.
Chi ſe ſteſſo non ama,
Altri amar non può mai. Dal proprio naſce
L' amor di altrui. Quell inquieto affetto
Ch' ei riſveglia in un' alma,
Non reſta in lei, ma ſi propaga, e paſſa
Alla prole, a' congiunti,
Agli amici, alla Patria: e i moti ſuoi
Tanto allargar procaccia,
Che tutta alfin l' umana ſpecie abbraccia.
Tal, ſe in placido lago
Cade un faſſo talor, forma cadendo
Un giro intorno a ſe: ma da quel giro
Naſce un ſecondo, altri da queſto, e ſempre
E' l' ultimo il maggiore. Il moto impreſſo

Denne er allene Siælenes
Blinde og utroe Veyledere,
Som forer dem til at liide Skibbrud,
Og som kommer dem til at blive affindige.
Denne betager Roeligheden,
Denne forvirrer Tankerne,
Denne undertrykker Sandheden, og
Skiuler den for de allervijseste.

Jup. Den Kierlighed, som du har slig Affkye til,
Naar den er geleydet af Forstand,
Saa er den al anstændig Begierligheds første
Kilde.
Den som ey elsker sig selv, kand aldrig nogen Tid
Elske andre; af Egenkierlighed kommer
Kierlighed til andre. Den uroelige Sindsbe-
vægelse
Som den opvækker i en Siel, bliver ey i den,
Men forplanter sig, og gaaer til
Afkom, og Nærpaarørende,
Til Venner, til Fædrenelandet: og den stræber
At udbrede sine Bevægelser, saa vidt, at den
Tilsidst omspender og indbefatter det heele
Menneskelige Kion. Det er med den, som
Med en Steen naar den falder i et stille Vand, saa
Gior den i det den falder en Ring om sig: men
af denne
Ring kommer en anden, andre af denne, og altid
Er den sidste den største. Den Bevægelse som
er skeet,

Ognor più si dilata, ognor si scosta
Dal centro onde partì, finchè quell' onda
Tutta co' giri suoi muove, e circonda.
Nè v' è nobile amore,
Qualunque sia, ch' una bell' alma adorni,
Che dal proprio non parta, e a lui non torni.
Nella Patria che difende
Quel Guerrier col suo periglio,
Ama i lauri che n' attende
Per mercè dal suo valor.
In quel padre ama quel figlio
Il suo ben che trova in esso;
Ama parte di se stesso
In quel figlio il Genitor.

Il Rig. Se gli uomini non vuoi, le loro, o Giove,
Tiranne passioni
Tutte distruggi almen: gli sdegni insani,
La stolida superbia,
L' odio, l' amor, la cupidigia, e mille
Altri affetti diversi,
Per cui miseri sono, e son perversi.
I procellosi venti
Son questi, o Dei, che dell' umana vita
Tutto infestano il mar: l' empie son queste

Sedi-

Udbreder sig altid videre, og gaaer altid længere
Bort fra Middelpunkten, hvor den begyndte fra-
indtil
Den med sine Ringe har rørt og omringet det
heele Vand.
Og er der ingen ædel Kierlighed til, hvordan
den er,
Som ziirer en høy Siæl,
Der jo kommer fra Egenkierlighed, og gaaer til
den igien.
Den Kriigsmand, som med at vove sig
I Fare, forsvarer sit Fædrenelaud,
Elsker Seyerskrandsene som han venter
I samme til Belønning for sin Tapperhed.
Sønnen elsker sin Fader
For det Gode han giør imod ham;
Faderen elsker sin Søn,
Fordi han er hans eget Kiød og Blod.

Strængh. O Jupiter, hvis du ey vil ødelægge Men-
neskene
Saa ødelæg i det ringeste alle deres tyranniske
Sinds Lidelser: Den ubesindige Vreede,
Den dumme Stolthed,
Had, Kierlighed, uanstændig Begierlighed, og
tusinde
Andre adskillige Sindsbevægelser,
Formedelst hvilke de ere elændige, og forvendte.
Disse, o Guder, ere de stormende Vinde,
Som aldeles oprører det menneskelige Livs
Hav: Denne ere den troelose, oprørske Hær, som

Sedizioſe ſchiere, ond' è per tutto
Disordine, e tumulto. Un porto ormai,
Un uſilo ſicuro
Da lor non v' è: che 'l tribunal d' Aſtrea,
Le ſcuole di Minerva,
Le paleſtre di Marte, i tempj voſtri
Giungono a profanar. Queſte la deſtra
Armano a' parricidi
Di ſcellerato acciaro; i ſucchi eſpreſſi
Dall' infami cicute inſegnan queſte
Ad appreſtar: da queſte furie invaſi
Sempre intenti i mortali all' altrui danno
Mai ſincera fra lor pace non anno.
Nè ſolo un contra l' altro
San queſt' impie irritar; d' ogni alma ſola
Si contraſtan l' impero, in cento parti
Lacerandola a gara; onde per loro
Ciaſcun che naſce in terra
Con gli altri è ſempre, e con ſe ſteſſo in guerra.
Fra l' ire più funeſte
Chi troverà mai pace?
In ſeno alle tempeſte
Chi calma troverà?
Se un' alma in ſe non vede
Tranquillità verace,

Overaldt gior Uorden og Allarm. Formedelst dem er
Ingen Havn at finde; hos dem er
Der ingen sikker Friestæd at vente;
Thi de er gaaen saa vidt i Ondskab, at de har
Vanhelliget Astreæ Domstoel,
Minervæ Skoler, Martis Fægtpladser,
Og eders Templer. Disse bevæbner
Hænderne med mordiske Vaaben, til
At begaae Manddrab; disse lærer at
Udtrykke Saften af giftige Skarntyder, og at
Tilreede den: Af disse Furier, ere de Dødelige besatte,
Saa de søge altid hverandres Skade, og
Har aldrig nogen bestandig, og ret Fred blandt sig.
Disse Skarnagtige er ikke allene i Stand til at
Opirre et Menneske mod det andet, men de strider og om
Herredømmet over hver Siæl i Særdeleshed, ved at
Kappes om at sønderslide den i hundrede Deele; altsaa
Formedelst dem, er enhver som fødes paa Jorden,
Enten med andre eller og med sig selv altid i Kriig.
Hvem kand vel finde Fred
Midt i de hæftigste Forbittrelser?
Hvorledes kand man finde Havet
Stille, i stærk Storm?
Dersom en Siæl ey finder i sig selv
Sand Roelighed,

De

Se in vano altrui la chiede,
Dove la cerchera?

Apo. Ma se gli affetti umani
Tutti, o Giove, distruggi,
Dov' è più l' uom? Dall' insensate piante
Chi lo distinguerà? Venti inquieti
Son nel mar della vita
Gli affetti, anch' io lo so; ma senza venti
Non si naviga il mar. Son schiere audaci
Facili a ribellar; ma senza schiere
Combatter non si può. Spingono quelli
E in porto, e a naufragar: producon queste
E tumulti, e trofei: tutto dipende
Dal Nocchier che prudente,
Dal Capitan che saggio
Usi l' impeto loro a suo vantaggio:
Perchè l' impeto istesso
Che sciolto è reo, se la ragion lo regge,
Virtuoso si rende. Il genio avaro
Provvidenza esser può, Decoro il fasto,
Modestia la viltà, Zelo lo sdegno;
Fin l' invido Livore
Bella può farsi Emulazion d' onore.
Della ragion vassalli

Dersom han forgieves søger den anden Stæds,
Hvor skal han da finde den?

Apo. Men dersom du, o Jupiter! ødelægger
Alle menneskelige Sindsbevægelser,
Hvad er saa siden Menneskет? Hvem skal da vel
Kunde kiende det fra de livløse Planter? Sindsbevægelserne
Ere uroelige Vinde paa Livets Hav, det veed
Jeg og; men uden Vinde kand man ey
Seyle paa Havet. De ere en forvoven Hær
Som letteligen kand giøre Oprør; men uden Kriigshær
Kand man striide. Hiine bringer baade
Til Havn, og til at liide Skibbrud: Disse tilveyebringer
Baade Oprør og Seyerstegn: Det kommer alt an
Paa Styrmanden, som med Forsigtighed,
Paa Anføreren som med Forstand, veed
At benytte sig af deres Hidsighed til sin Fordeel;
Thi Sindsbevægelsernes hæftige Anfald, uden Tvang, ere udydige, men hvis Forstanden regierer
Dem, da kand de blive dydige. Lyst til Gierrighed
Kand blive til forsigtig Sparsommelighed, Pragt til Anstændighed,
Blødhiertighed til Sædelighed, Vreede til Nidkierhed;
Ja den bleege Misundelse selv kand blive
Den smukke Lyst til at stræbe efter at indlægge
Sig Ære. Sindsbevægelserne fødes som Undersaatter,

Be-

A ſervir deſtinati
Naſcon gli affetti, e finchè ſervi ſono,
Non v'è chi lor condanni:
Che gli laſcia regnar, gli fa tiranni.
Se fra gli argini è riſtretto
Fido ſerve il Fiume ancora,
Al biſogno, ed al diletto
Della greggia, e del Paſtor.
Ma ſe poi non trova ſponda,
Licenzioſo i campi innonda;
E l' iſteſſo opprime allora
Negligente Agricoltor.

Il Rig. Dunque via che i mortali
Giuſti renda, e felici,
Giove, non v' è. Vili il caſtigo, audaci
Il perdono gli fa: ſoli non ponno,
Non ſan vivere uniti:
La copia gli corrompe,
La miſeria gli opprime. In lor diviene
Stolida l'ignoranza,
Temerario il ſaper: ſenza gli affetti
Eguali a tronchi, e con gli affetti ſono
Somiglianti alle fiere: ogni riparo
Spinge gli ſtolti ad un eccеſſo oppoſto.
Ah queſto reo compoſto

Bestæmte til at tiene Fornuften, og saa længe
Som de ere Tienere, saa er der ingen, som
Kand fordomme dem: Men hvem som lader dem
Regiere gior dem til Tyranner.
Dersom en Flod er holdt inden sine Bredder,
Da er den god, baade
Til Hyrdens og Hiordens
Nytte, og Fornoyelse.
Men hvis samme gaaer over sine Bredder,
Saa overskyller den frit Markerne;
Og odelægger saaledes den uforsigtige
Agerdyrkere som ey satte Dæmming for
den.

Strengh. Altsaa Jupiter er der ingen Maade
Paa hvilken man kand giore de Dodelige ret-
færdige
Og lyksalige. Straffen gior dem nedslagne,
Tilgivelse
Gior dem dumdristige: Allene kand de ey leve
Foreenede ikke heller:
Overflodighed fordærver dem,
Elændighed undertrykker dem. Ved Ukyndig-
hed bliver
De dumme, ved Viisdom bliver
De forvovne: Uden Sindsbevægelserne
Ere de liigesom Knubbe, og med Sindsbevæ-
gelserne ere de
Vilde glubende Dyr liige: Ald Hielp, bringer
Disse Affindige tii at begaae andre Forseelser.
Ach du Gudernes Konge, odelæg dog endelig

Denne

Di qualità sì' ripugnanti alfine
Distruggi, o Re de' Numi. Assai finora
Costan gl' ingrati al tuo paterno affetto,
Abbian le cure tue più degno oggetto.
Alfin ti provino
Sdegnato, e Guidice
Quei che disprezzano
La tua pietà.
O gli empj in cenere
Riduca il fulmine,
O un vano strepito
Si crederà.

Ast. Sì', Giove, odi il consiglio
Del severo Rigor.

Apo. Nò, Padre, ascolta
La benigna Clemenza.

Ast. Ah non rimanga
Invendicata Astrea.

Apo. Non sian delusе
Le mie cure, i miei voti, e la mia speme.

Astrea, e Coro di Virtù.

Del Mondo che preme
L'onor del tuo soglio,
Punisci l'orgoglio,
Punisci l'error.

Apollo, e Coro di Deità.

Del Mondo che geme
Fra tanti martiri,
Perdona i deliri,

Denne onde Samling af saa striidende
Omstændigheder. De Utaknemmelige koster
Hidtil din Faderlige Kierlighed nok,
Og lad din Omsorg have værdigere Øyemeed.
Lad dem som foragter
Din Langmodighed
Endeligen erfare engang,
At du er en fortornet Dommere.
Lad enten Lynilden giøre
De Ugudelige til Aske,
Eller og troer de at det
Er kuns blind Allarm.

Ast. Ja, Jupiter, hør den alvorlige
Strengheds Raad.

Apo. Ney, Fader, hør og adlyd
Den godgiørende Mildhed.

Ast. Ach lad Astrea ey
Blive uhævnet.

Apo. Lad, min omme Omsorg ey være spildt
Mine Bønner ey være forgieves, og mit Haab
ey feyle.

Astrea, med Chor af Dyder.
Straf Verden, som undertrykker
Din Trones Ære,
Straf dens Hovmodighed,
Og straf dens Vildfarelse.

Apollo, med Chor af Guder.
Forlad Verden som sukker
Under saa mange Plager,
Forlad dens Daarligheder,

Perdona l' error.

Aſtrea, e Coro di Virtù.

Non ſembra ſi' grande,
Se Giove non tuona.

Apollo, e Coro di Deità.

Se Giove perdona,
E' ſempre maggior.

Gio. E' ver, raſſembra, o Numi,
Impoſſibile impreſa
Corregger l' uom, farlo contento; e pure
Non è coſi'. Tanta diſcordia, e tanti
Oppoſti eccesſi è la Virtù capace,
La Virtù ſola a ricomporre in pace.
Ella ſa che la ſorte
Non è cieca, nè Dea, ma eſecutrice
Di maggior Nume; e a tollerare inſegna
Le ineguaglianze ſue, ch' ordini ſono,
Onde il mondo ſi regge: ella dilata
Il proprio amor, che altrui
La natura comparte,
Sino a quel tutto, onde ciaſcuno à parte:
Ella rende gli affetti
Servi, e Miniſtri alla ragion ſoggetti.

Il Rig. Avrà pochi ſeguaci
La rigida Virtù. S' affolla il Mondo
Tutto preſſo al piacer.

Forlad dens Vildfarelse.
(Astrea, og Chor af Dyder.)
Jupiter synes ey saa stor en Gud, som
Han er, hvis han ey tordner.
(Apollo, og Chor af Guder.)
Hvis Jupiter forlader,
Da er han altid større.

Jup. Det er sandt, o Guder, det lader som det
Foretagende, at vilde rette Menneſket, og giøre
Det fornøyet, var mueligt; Men det er dog
Ey saa. Saa stor Ueenighed, og saa mange
Striidige Forseelser er Dyden i Stand til at
forliige,
Ja Dyden allene kand bringe den i Orden og
Fred.
Den veed at Skiebnen
Ikke er blind, ikke heller Gudinde, men større
Guders
Befalningers Efterkommere; og den lærer at liide
Skiebnens Uliighed, som ere Ordener hvorefter
Verden regieres: Den, udbreeder
Den Egenkierlighed, som af Naturen er
Alle medfød, til det heele Kiøn, hvoraf enhver
Er en Deel: Den, giør Sindsbevægelserne
Til Tienere, Opvartere og
Underdanere af Fornuften.

Strengh. Den afholdne Dyd, vil kuns faae
Lidet Følgeskab, og saa vil holde sig til den,
Heele Verden holder sig i Flokketal til For-
nøyelsen.

La Cle. Forse è nemica
Del piacer la virtù? Ma fuor di lei
Dove mai si ritrova
Un sincero piacer, che sia costante,
Non passaggier. Che non involi all' alma
La sua tranquillità, che non produca
Nè rimorsi, nè affanni:
Che dia quanto promette, e non inganni?
Ah ciò che altronde viene
E' dolor mascherato, e chi si fida
Alla mentita faccia
Corre al diletto, e la miseria abbraccia.
Nella face che risplende
Crede accolto ogni diletto,
Ed anela il fanciuletto
A quel tremulo splendor.
Ma se poi la man vi stende,
A ritarla è pronto in vano,
Che fuggendo allor la mano
Porta seco il suo dolor.

Ast. Si': la Virtù potrebbe
Corregger l' uom: l' unica fonte è pura
E' del piacer, ma che perciò? Nessuno,
S' ella tornasse in Terra,
Distinguerla saprebbe.

La Cle. E con chi mai
Confonder si potria?

Ast.

Mildh. Er Dyden da maaskee en Fiende af
Fornøyelse? Hvor finder man uden Dyden er
ey i med,
En retskaffen Fornøyelse,
Som er vedvarende, og som ey
I en Hast forsvinder: Som ey betager Siælen
Sin Roelighed, som ey foraarsager
Nag, eller Bekymring: som giver saa meget
Som den lover, og ey bedrager?
Ald den Fornøyelse som kommer andenstæds fra,
Er kuns forhylled Smerte, og hvem som
Forlader sig paa dens forstilte Ansigt
Tænker at løbe i Armene paa Fornøyelse, men
omfavner Elændighed.
Det gaaer hermed som med et Barn
Der, naar det seer en brændende Fakkel
Fornøyer sig over dens glimrende Skin,
Og faaer Lyst til at røre ved den.
Men naar det siden udstrækker Haanden
Til det, brænder det sig, og
Vil tage Haanden til sig hastig igien,
Som dog er for sildig; thi det føler alt
Smerten.
Ast. Ja, Dyden kand rette Menneskет:
Den er Fornøyelsens eneste og reene
Kilde; men hvortil hielper det? Ingen,
Hvis den kom paa Jorden igien
Er i Stand til at kiende den.
Mildh. Hvem ligner den da,
Som man kunde tage for den?

Aſt. Co' vizj iſteſſi
Nemici ſuoi.
Apo. Dubiti troppo.
Aſt. Udite
Se dubito a ragion: Quando dal Mondo
Fur le virtù coſtrette
Meco a tornar ſu le celeſti ſoglie,
Fuggir di Terra, e vi laſciar le ſpoglie,
Subito i vizi rei
Si coperſer di quelle; atti, e ſembianti
Appreſero a mentir: Nè da quel giorno,
Vizio più ſi ritrova orrido tanto,
Che di qualche virtù non abbia il manto.
Or da quel dì, la Frode
Che ſincera amicizia in volto ſpira,
Feriſce occulta, e poi la man ritira.
Or l' invidia maligna
Fin da quel dì con la Pietà confuſa
Tutti compiange, e compiangendo accuſa.
D' allor fù che prudenza
Il Timor ſi chiamò: che la vendetta
Parve Zelo d' onor: che del Coraggio
Il temerario ardir le lodi ottenne:
E che valor la crudeltà divenne.
E ſperarete ancora

Ast. Lasterne just,
Dens störste Fiender.
Apo. Du tvivler formeget.
Ast. Hører,
Om jeg ey har Aarsag til at tvivle: Da Dyderne
Bleve forjagede af Verden, nødtes de til at
Vende om med mig til de himmelske Slotte, og
Flye fra Jorden, og efterlade deres Klæder,
Strax iförde de skammelige Laster
Sig samme; De fandt paa, lognagtigen at
Efterabe Dydernes Væsen og Gestalt: og
Efter den Dag findes der ingen Udyd, saa
Forskrækkelig som den og kand være, at den har
jo en af
Dydernes Kapper paa. Siden den Dag, har
Falskhed,
Som seer ud som den var den alvorlige Kierlighed,
Uformerkt saaret og derpaa taget Haanden til sig.
Den skarnagtige Misundelse, som man
Siden den Dag ey kand kiende fra Medliidenhed,
Begræder alle, og under forstilt Medynk anklager dem.
Siiden den Tiid er det, at Frygt har
Kaldet sig Forsigtighed: at Hævn har seet ud som
Nidkierhed efter Ære: At den dumme Forvovenhed
Erlangede Modigheds Roes:
At Grusomhed er blevet kaldet Tapperhed.
Og vil I endnu haabe

Che distinguer si possa
Dal Vizio la Virtù? Ma, Numi, e come,
Se comune è fra lor la veste, e il nome?
Delude fallace
L' incaute pupille
Lo scoglio che giace
Fra l' onde tranquille,
La serpe che ascosa
Tra fiori si stà.
Chi lento riposa,
Nè rischio comprende:
Si mal si difende
Che vinto si dà.

Gio. Ma se giungesse il mondo
Quest' inganno a scoprir; se distinguesse
La verace Virtù; giusto, e felice
Divenir non potrebbe? Astrea placata
Non fora allor?

Ast. Si': ma l' impresa è dura.

Gio. Dunque placati Astrea: Quest' è mia cura.
Oggi farò che un popolo a me caro
Pienamente vassallo si sommetta
All' Eccelsa Prosapia, che lo Regge,
Esempio luminoso

D'ogni

At man skulde kunde kiende
Dyden fra Lasterne? Men Guder, og hvorledes det,
Naar de har lige Klæder, og kalder sig med liige Navne?
Den Klippe som ligger skiult
Under de stille Bølger
Kand letteligen bedrage Synet
Saa man uforsigtig kand lide Skibbrud.
En Slange der ligger skiult
Blandt Blomsterne kand uformodentlig stikke.
Den som er hensovet i Sikkerheds Søvn,
Og ey bryder sig om nogen Fare,
Kand ey forsvare sig naar noget
Uvæntet paakommer, og maae give sig til Fange.

Jup. Men hvis Verden kunde komme efter, at
Opdage dette Bedragerie; dersom den kunde lære
At kiende den sande Dyd, kunde den da ey blive
Retfærdig og lyksalig? Vilde Astrea
Da ikke give sig tilfreds?

Ast. Jo: men dette Foretagende er vanskeligt.

Jup. Stil dig da kuns tilfreds Astrea. Det skal jeg sørge for.
Jeg skal i Dag mage det, at et Folk, som jeg har kiert,
Skal aldeeles underkaste sig Underdanere
Af den høye Stamme, som regierer over det,
Og som er et klarskinnende Exempel

D' ogni vera virtude: Questa degna
D' un Impero assoluto
Difenderà i mortali
Dalle virtù fallaci: indi da lei
Germoglierà un Eroe, dagli astri scesо,
Fra un secolo regnante,
Che a suoi Vassalli, Ei renderà sorgente
D' ogni felicità il sovrano arbitrio
Goderanno, Minerva i suoi favori,
Astrea la pace, e Apollo aita, e onori,
S' affolleranno a gara e scienze, ed arti,
Da lui risforte, a piè del Trono unite,
E lodi, eterne Immagini, Edifici,
Qual omaggio dovuto, erigeranno,
Immortal gloria al lor Benefattore.
E in faccia a Lui ogni virtù fallace
Languirà, come suole
Languir torbida face in faccia al Sole.

Ast. L' onor d' esser vassalla a un tal Sovrano
Qual patria avrà?

Apo. Qual Glorioso Nome
Della stirpe Real, del Germe Illustre
Ornerà si' gran giorno a Numi amico?

Paa ald sand Dyd: Denne Stamme, som er
værd
At eye en Eenevolds Regiering
Skal forsvare de Dodelige
Fra de bedragerske Udyder: Derefter skal af denne
Fremvoxe en Helt, som nedstegen fra Stierner-
ne, og
Efter et hundrede Aar regierende, med sin
Eenevolds Magt skal forskaffe og tilføre
Sine Undersaatter ald Lyksalighed:
Minerva skal nyde Hans Yndest
Astrea Fred, og Apollo Hielp og Ære;
Videnskaberne og Kunsterne som ved Ham
Ere opkomne, skal i Flokketal kappes om at for-
eene sig
Ved Hans Trones Fodskammel, og de skal til
ævig Roes oprette
Uforgiængelige Billeder, og Bygninger, som
en skyldig hoyagtelses
Beviisning, til deres Velgioreres udodelige Ære.
Og for Hans Ansigt skal ald forstilt Dyd tabe sit
Falske Skin, liigesom et Blus lyser skummelt
Midt i den klareste Soelskin.

Ast. Hvad Land skal have den Ære at være Fædre-
neland
Til, og underdanig af, slig en Eenevolds Regent?

Apo. Hvad for ærefulde Navne
Har den Kongelige Stamme og den herlige
Green, som
Paa den af Guderne saa hoyt velsignede Tiid
skal florere?

Jup

Gio. La ſtirpe è d'Oldenburgo,
Dania è la Patria, il Germe FEDERICO.

La Cle. O Patria!

Il Rig. O Nome!

Aſt. O lieto giorno!

Apo. Irata
Aſtrea più non mi ſembri.

Aſt. A tanta ſpeme
Qual' ira è che reſiſta? Eccomi in trono,
Torna il mio Regno. Ah perchè mai ſi' lento
Soſpendi, o Dio del giorno, il gran momento!
Ah che fa la pigra Aurora,
Ah perchè ſul Gange ancora
Non comincia a roſſeggiar!

Apo. Già ſpuntò la bella Aurora,
Già del ciel le ſtrade infiora,
Già comincia a roſſeggiar.

Aſt. *Apo.* a 2. [Tutto annuncia al di' che torna
[Il momento fortunato.

Apo. L' aria ſplende, il Ciel s' adorna,

Aſt. Cangia ſpoglie il colle, il prato,

Aſt. *Apo.* a 2. [E luſinga un lieve fiato
[L' onde placide del mar.

Gio. Non più: già ſi avvicina
L' atteſo iſtante. Il mio voler ſecondi

Con-

Jup. **Stammen er fra Oldenborg,**
Dannemark er Fædrenelandet,
og Greenen er FRIDERIK.

Mildh. O Fædreneland!

Strengh. O Navn!

Ast. O glade Dag!

Apo. Nu synes mig
At Astrea ey længere er fortornet.

Ast. Hvad Vreede kand modstaae
Saa stort et Haab? See nu er jeg paa min Trone igien,
Jeg faaer mit Riige igien. Ach o du Dagens Gud,
Hvi opsætter du denne lyksalige Tiid saalænge!
Ach hvad gior den lade Morgenrode
Ach hvorfore har hun ey endnu
Begyndt at oplyse Ganges Flod!

Apo. Den deylige Morgenrode er aldt fremtindret
Den bestroer allerede Himmelens Vey med Blomster,
Den begynder aldt at kaste sit rode Skin fra sig.

Ast. Apo. begge [Alting forkynder Dagen som tilstunder
[Og den lykkelige Tiid.

Apo. Himmelen klarer op.

Ast. Biergene og Engene omskifter deres Dragt.

Ast. Apo. begge [Og en sagte blæsende Vind, smigrer
[For Havets roelige Bølger.

Jup. Det er nok: Det bestæmte Øyeblik
Nærmer sig allerede. Heele Himmelen maae

Bie-

Concorde il Ciel. Da queſto giorno un nuovo
Fortunato incominci ordin di giorni:
E ad abitar ritorni
Da' Numi accompagnata
Su la Terra felice Aſtrea placata.

Tutti:

L'auguſta ſtirpe al trono
Dall' aſtro ſuo diſcenda,
E lumminoſa renda
Queſta novella età.
Geloſi un ſi' gran dono
Conſervino gli Dei;
E adori il Mondo in lei
La ſua felicità.

Scena VII.

Arcadia devaſtata.

Arcade.

E come mai? dal Re de' Dei diſceſo
Deſtinato a goder dominio ameno,
Da Cerere ricolmo
Con larga man di prezioſi beni:
Scienze erigendo, ed arti io coltivando,
A illuminar m' accingo, appo i mortali:
La mia felicitade
Partecipar lor voglio: a me li chiamo
Ad abitar l' Arcadia, e pur, gl' ingrati!
Chi 'l crederia? cotanto abuſo fanno

Bieſtaae min Villie. Fra denne Dag af ſkal et
Nyt og lykſaligt Tal af Dage begynde:
Og ſkal Aſtrea, geleydet af Guderne,
Og tilfredsſtillet, igien drage need at
Beboe den lykſalige Jord.

Alle:

Lad denne **naadige Stamme**
Nedſtiige fra dens Stierne til Tronen
Og klargiøre den og ſkinne i
Denne nye Tiid.
Lad Guderne holde denne ſaa ſtore
Gave i opmerkſom Varetægt;
Og heele Verden ſkal i denne tilbeede
Sin Lykſalighed.

7. Scene.

Det ødelagde Land Arcadien.

Arcas.

Og hvorledes er det vel? Jeg, ſom er nedſteegen fra
Gudernes Konge, og beſkikket til at eye et behageligt
Herredomme, opfyldt med koſtbare Gaver
Af Cereris gavmilde Haand: Jeg ſom
Ved at opreyſe Viidenſkaberne, og dyrke Kunſterne.
Skynder mig at oplyſe de Dødelige:
Jeg vilde deelagtiggiøre dem i min
Lykſalighed: Jeg kalder dem til mig at de ſkal
Beboe Arcadien, og dog, de Utaknemmelige!
Hvem ſkulde troe det? Misbruger ſaa mange

Mine

Di tanti doni miei,
Che al mio nemico Marte, e a ſuoi furori
Conſacrano i miei pregi, e mie ricchezze;
Talche per tutto, e fuoco, e ſtraggi, e orrore
Quì portando, an ridotto, onta del merto,
La Bella Arcadia in orrido deſerto.
Ed io coſi' deluſo, e invendicato
Reſtar dovrò? Divino mio Gran Padre,
E ſoffrirai tranquillo i torti miei?

Scena VIII.

Mercurio, e dette.

Merc. Conſolati che a Giove
Più di quel che tu credi caro ſei.
Nunzio felice a te prono m' invia,
Il ſommo Reggitor che il tutto muove,
D' una lieta novella a te gradita.
Arc. Che fia? la mia vendetta
Seconda il Genitor?
Merc. Nò: Ma appagato
Aſſai più render vuole il Figlio amato.
Nel più felice regno
Oggi riſſorgerà novella Arcadia;
Ivi lieto, e ſicuro
Potrai reſtar. Vedrai quanto feconda

Andrà

Mine Gaver; thi de opofrer
Mine Belønninger, og min Riigdom til
Min Fiende Mars, og hans Vreede;
Saa at der overalt er Ild, Nederlag, og For-
skrækkelse,
Som de har opvakt, og tvertimod at jeg fortiente
det af
Dem, har de giordt Arcadien til en gruelig Udork.
Og skulde jeg saaledes lade mig spotte,
Uden at hævne mig? O du min store guddom̃elige
Fader kand du vel uden Fortørnelse anſee den
Uret jeg liider?

8. Scene.

Mercurius, og forrige.

Merc. Giv dig til Freds; thi Jupiter
Har dig meere kiær, end du troer.
Han har i Hast skikked mig som et lykkeligt Bud-
skab til dig, han
Den største Regent som bevæger alle Ting,
For at bringe dig et nyt som vil være dig kier-
kommen.

Arc. Hvad er det? vil min Fader
Skaffe mig Hævn?

Merc. Ney: Men han vil meget bedre tilfredsstille
Sin elskelige Søn.
I det lyksaligste Riige
Skal i Dag opkomme et nyt Arcadien;
Der kand du med Glæde
Blive i Sikkerhed. Du skal faae at see, hvil-
ken stor

Andrà di ſaggie, e nouove produzioni,
E in quante varie, ed eccellenti guiſe
Colà multiplicando a foggia andranno.
Stupiran, che arricchiti
Sieno i Danici campi
Di tutti i doni lor Pomona, e Flora.
Ne brameranno allora
Paghe di vagheggiar forme ſi belle
Di bagnarſi nel mar l' artiche ſtelle.
Dall' arte amica
Colà difeſa
La primavera,
Dal verno illeſa
Fra i giorni algenti
Trionferà.
Fin l' odoroſa
Roſa gentile,
Amor de Zeffiri,
Pregio d' aprile
Nel giel nemico
Si ſpecchierà.

Arc. Oh giubil ſenza pari! Sarà pur vero?
Ed il vedrò?

Merc. Decreto è del deſtino,
Ordin del Gran Tonante, al Ciel concorde
Per condur con tal dono in nuova guiſa
Riſchiarando coſi lor mente incolta,
Gli Uomini a ravvederſi.

Arc. Ah che ingrati ſaranno un altra volta!
Oh come ſpeſſo il mondo
Nel giudicar delira,
Perchè gli effetti ammira,
Ma la cagion non ſà.
E chiama poi fortuna

Quella

Overflsdighed der skal blive paa sviise og nye
Frugter af Konsterne,
Og paa hvor mange adskillige og ypperlige
Maader
De der skal formeere sig paa, ja i stor Mængde.
Pomona, og Flora vil forundrer sig over
At see de Danske Marker
Beriigede med deres Gaver.
Og de Stierner over Norden skal glæde sig ved
At kunde lyse over saa behageligt et Land
Uden at forlange nogen Tiid at flotte sig.
Paa det Stæd skal foraaret,
Som er en Veninde af
Kunsten, af hende forsvares
Ubeskad mod Vinterens Magt
Og i de varme Dage,
Triumfere.
Ja endog den vellugtende
Yndige Rose, som er
Zeffyrernes Kierlighed.
Og Faaremaanedens Zirat,
Skal speyle sig ubeskad
I Vinterens Jis.

Arc. O Glæde uden Liige! skal det dog blive sandt?
Og skal jeg faae det at see?

Merc. Det er af Skiebnen besluttet; og befalet
Af Tordenens Regent, og heele Himmelen er eenig
Om, med denne Gave paa en nye Maade, saaledes
At oplyse Menneskenes udyrkede Forstand, og
Faae dem til at oplade deres Øyne.

Arc. Ach de bliver nok utaknemmelige siden igien!
O hvor ofte raser Verden
I at domme;
Thi den anseer kuns Virkningen
Men veed ey Aarsagen.
Og kalder siden den Aarsag,

Quella cagion, che ignora,
E 'l ſuo diffetto adora
Cangiato in deità.

Merc. Quando vedrai chi ſia
Quegli, che reggerà, con qual ſplendore
Il tutto animerà, non temerai
(Certo puoi ſtar,) ſiniſtro evento mai.
Già placata per lui diſcende Aſtrea,
Ad abitar in ſi' Felice Terra:
Tutti i Numi del Ciel, i Dei del mare
Ivi a favoreggiar corrono uniti
L' età dell' or, che naſce in ſù quei Liti.

Arc. Qual aſtro produrrà tal meraviglia?
Si' luminoſi rai
Qual clima beeran?

Merc. Toſto il vedrai.

Scena ultima.

Spariſce la devaſtata Arcadia, e la Scena rappreſenta il Paeſe di Danimarca, con veduta di Copenaga in lontano, da un lato della quale ſi ſcorge l' Oceano, e dall' altro il Baltico, l' uno, e l' altro mare coperti di Dei Marini. Sopra di ciò in proſpetto Nuvole ſparſe, tra le quali ſi ſcopre una parte del Zodiaco, ove ſi vedono per ordine i ſegni traſparenti della Coſtellazione, in cui ſono nati i Principi, che anno regnato nel tempo della Sovranità. Sopra ognuno di queſti ſegni v' è una ſtella che contiene il nome di quel Sovrano. Al punto verticale viene ad eſſervi il nome Illuſtre del Noſtro Auguſtiſſimo Regnante in mezzo d' una gran ſtella, contornata d' altre piccole ſtelle, che indicano la di Lui Real Progenie.

A lati del Teatro per tutto produzzioni delle Scienze, e delle Arti, E per tutto Genj che le coltivano.

Arcade ſorpreſo ſi ritira con Mercurio in diſparte, ad ammirare la Novità delle apparenze. Dal Fondo del Teatro s' avvanzano, Giove con il Rigore, e la clemenza; Aſtrea, con Coro di Virtù, ed Apollo con Coro di Deita.

Cori.

Som den ey veed, Lykke,
Og tilbeder sin egen Feyl
Forvandlet til Guddom.

Merc. Naar du faaer at see, hvem den er som skal
Regiere, med hvad Glands Han skal
Opliive alting, saa skal du ey meere Frygte for
Noget ulykkeligt Udfald; det kand du være vis paa.
Formedelst Ham er Astrea tilfredsstillet, og
Nedstiiger at beboe denne saa lyksalige Jord:
Alle Himmelens og Havets Guder
Skynder sig samdrægtige derhen, for at velsigne
Den gyldne Tiid, som begynder i det Land.

Arc. Hvilken Stierne skal frembringe slig et Underværk?
Hvad Clima skal oplyses med Lyksalighed
Af saa klarskinnende Straaler?

Merc. Det skal du strax faae at see.

Den sidste Scene.

Det ødelagde Arcadien forsvinder, og Skuepladsen forevniser Dannemarkes Land, med Udsigten af Kiøbenhavn langt borte, paa den eene Side af samme bliver man vaer det oceanske Hav, og paa den anden Side Øster-Søen, det eene, og det andet Hav opfyldt med Havguder. Oven over dette i Prospect ere der adskilte Skyer, imellem samme bliver man en Deel af Zodiaco vaer, hvorpaa man seer efter Orden de Himmelstegn igiennemskinnende, af Constellationen, under hvilke de Konger ere fødte, som har regieret i Eenevolds Regierings Tiden. Over ethvert af disse Tegn er der en Stierne som indbefatter den regierende Eenevolds Konges Navn. Paa Vertical-Punkten staar vor allernaadigste regierende Konges Durchlauchtigste Navn, i Midten af en stor Stierne, omringet af andre mindre Stierner, som tilkiendegiver Hans Majestets høye Afkom.

Paa Siderne af Skuepladsen overaldt er der Videnskabernes og Kunsternes frembragte Arbeyder, og overaldt Genier som dyrker dem.

Arcas bestyrtset gaar hen til en Side med Mercurio, at betragte disse nye Ting som han seer. Fra det bageste
uepladsen fremkommer Jupiter med Strængheden,
ildheden, Astrea med Chor af Dyder, og Apollo
hor af Guder.

Chor.

Cori.

Mai ſul Gange al ſol naſcente
L' auree porte d' Oriente
Più bel alba non aprì.

Aſt. Oh beato, e fortunato
Chi a tal ſorte conſervato
Pria del ſecolo felice
I ſuoi giorni non Compì!

Cori.

Mai ſul Gange &c.

(Vengono i Popoli de' tre Regni ſoggetti a Sua Maeſtà.)

Apo. O Voi Popoli ſoggetti
Ad un aſtro ſi ſublime
Ammirate l'arti opime
Che feconda in queſto dì.

Cori.

Mai ſul Gange &c.

(I Popoli ſudetti per il giubilo della loro Felicità intrecciano Liete Danze.)

Tutti.

Viva l' Eroe Regnante!
Viva chi rende altera
Queſta Felice Età!
Viva il Suo Nome Amato!
Viva l' Autor di queſta
Vera Felicità! ! !

Soggiungono gli abitanti di Laponia, e delle provincie più lontane parimenti ſoggette a Sua Maeſtà, i quali doppo eſſer rimaſi attoniti, incoraggiti dagli altri eſprimono l'allegrezza, d' eſſere del numero anche loro di ſì felici Vaſſalli, danzando nella loro maniera, indi accolti dagli altri in Compagnia, compiſcono il ballo.

Tutti.

Viva l' Eroe! &c.

Fine.

Chor.

Aldrig har Morgenrødenrøden udladt
Solen af sine gyldne Dørre
Til at oplyse en deyligere Dag.

Asi. O hvor ere de Lyksalige, som
Ere sparede til at nyde denne gode Skiebne,
Og som ey har opfyldt deres Dages Tal
Forend denne velsignede Tiid begyndte!

Chor.

Aldrig har Morgenrøden ꝛc.

(Folkene, af de tre Riger, som ere underdanige under Hans Majestiet, kommer frem.)

Apo. O Folk som ere Underdanere
Af saa høy en Stierne
Betragter med Forundring Kunsternes
Riige Mængde, og Overflødighed paa deñe Dag.

Chor.

Aldrig har Morgenrøden ꝛc.

(Fornævnte Folk, af inderlig Glæde over deres Lyksalighed, sammenfletter lystige Danse.)

Alle.

Leve Den regierende Helt!
Leve Han som herliggior
Denne lyksalige Tiid!
Leve Hans høyt elskte Navn!
Leve Begynderen til denne
Sande Lyksalighed! ! !

Indbyggerne af Lapland kommer til i det samme, som og Indbyggerne af de andre længst fraliggende Lande, underdanige af Hans Majestiet, samme, efter at være blevne staaende nogen Tiid forbausede, bliver opmuntrede af de andre, og tilkiendegiver deres Glæde, at de ogsaa ere af saa lyksalige Undersaatters Tal, og danser derpaa efter deres Maade, derefter bliver de taget med i Selskab af de andre; og fuldender Dansen.

Alle.

Leve Den regierende Helt! ꝛc.

Ende.

CHR.CHRISTENSEN